

Eiropas Zaļā kursa un klimata mērķu ietekme uz Latvijas meža nozares attīstību

Dr.silv. Dagnis Dubrovskis

LLU vadošais pētnieks

a/s Latvijas valsts meži vadošais eksperts

Eiropas Zaļais kurss un ekonomiskās sistēmas pārkārtošanās

Lauksaimniecība un mežsaimniecība

Rūpniecība

Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana

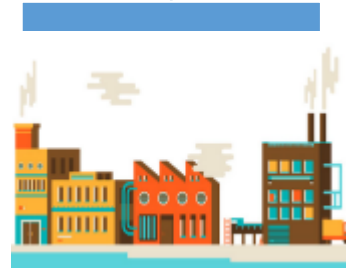
Ūdens, kanalizācija, atkritumi un sanācija

Transports un uzglabāšana

Ēku būvniecība, uzturēšana

Informācijas tehnoloģijas

Finanšu institūcijas

Ražošanas procesu un preču ietekmes uz klimatu un vidi novērtēšana, ietekmes mazināšana

Pārmaiņu riski
Reputācijas riski

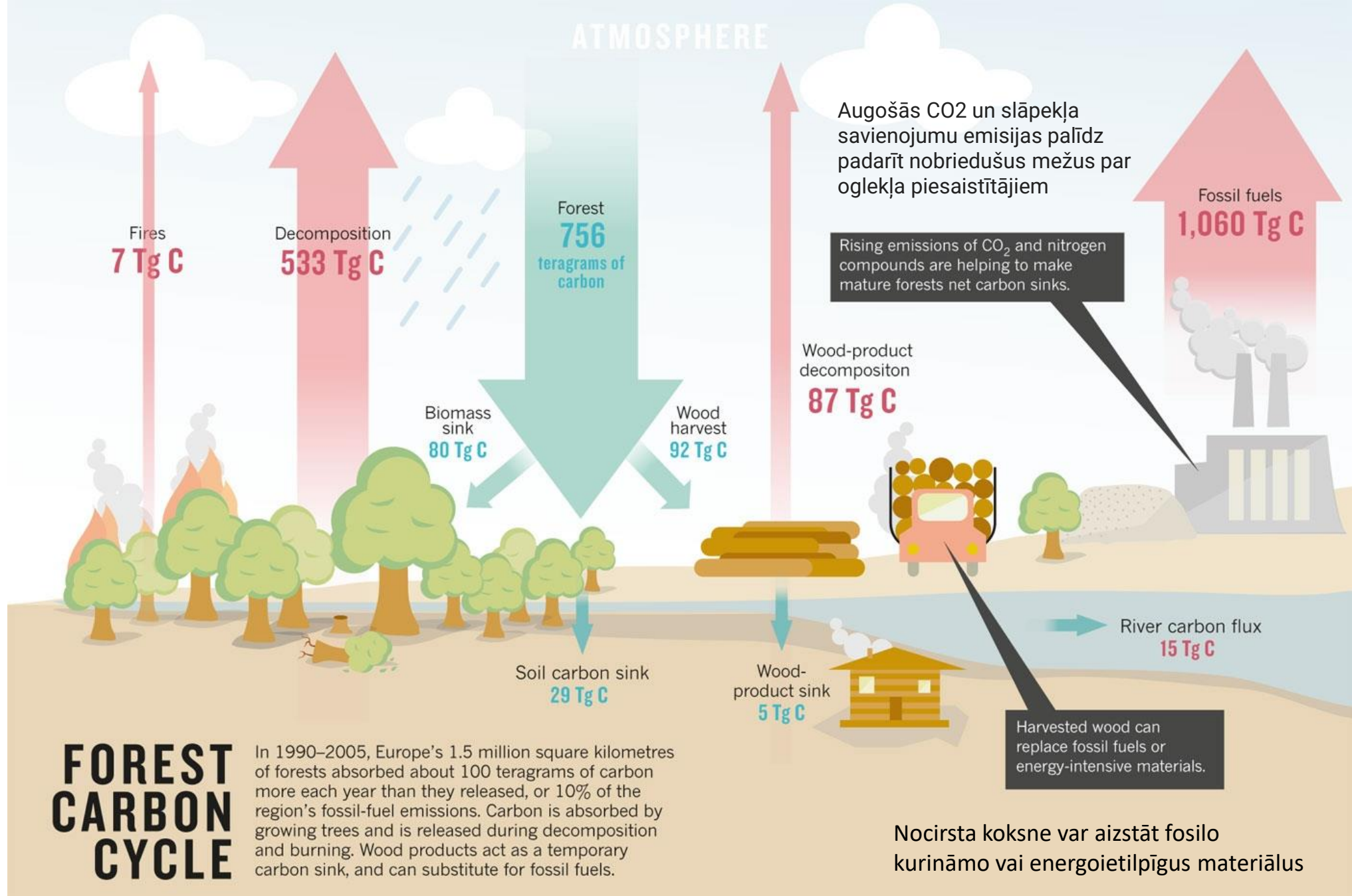
IETEKME

ATKARĪBA

Fiziskie riski

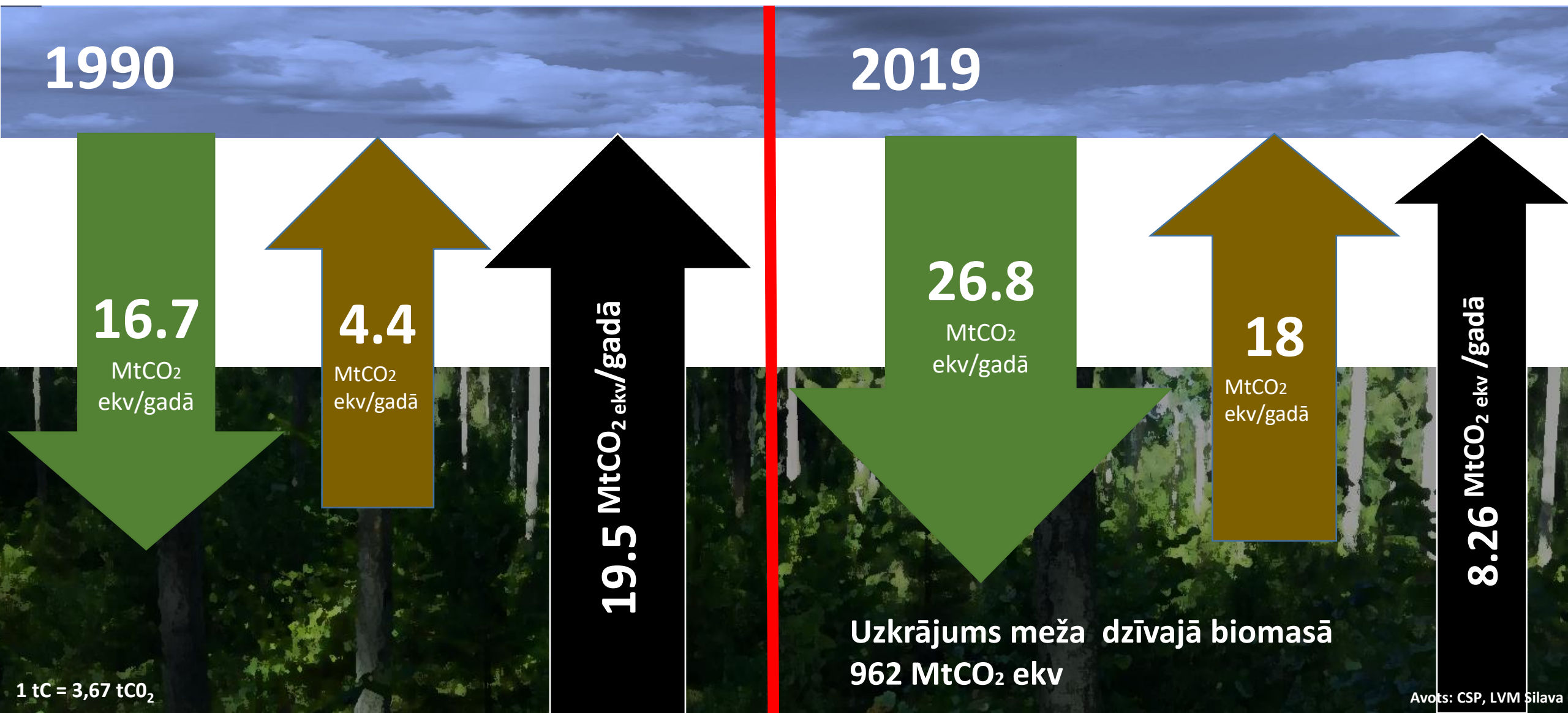

**Ekosistēmu pakalpojumi un
Bioloģiskā daudzveidība**

Aptuvenais CO₂ uzkrājums un plūsmas Latvijā

Meža pieaugums– oglekļa absorbēšana
Mežizstrāde
Fosilās emisijas

Meža nozares potenciāls

Meža pieaugums— oglekļa absorbēšana
Mežizstrāde
Fosilās emisijas

2019

26.8
MtCO₂
ekv/gadā

18
MtCO₂
ekv/gadā

8.26 MtCO₂ ekv /gadā

Uzkrājums meža dzīvajā biomasā
962 MtCO₂ ekv

1 tC = 3,67 tCO₂

Mežsaimniecības potenciāls

Ko darīt, lai virzītos uz klimatneitralitātes mērķi?

Apmežošana, līdz 360 tūkst. ha, t.sk. organiskās augsnes. SEG emisiju samazinājums par 4-5 milj. t CO₂ ekv. gadā līdz 2030. gadam.

Meža meliorācija, darbība ar ilgtermiņa ietekmi. SEG emisiju samazinājums, uzturot esošās sistēmas— līdz 3 milj. t CO₂ ekv. gadā; jaunu meliorācijas sistēmu ierīkošana — līdz 1,5 milj. t CO₂ ekv. gadā

Meža atjaunošana ar selekcionētu stādmaterialu. SEG emisiju samazinājums par 0,2 milj. t CO₂ ekv. gadā.

Meža mēslošana. SEG emisiju samazinājums— līdz 1,2 milj. t CO₂ ekv. gadā.

Kopšanas cirtes. SEG emisiju samazinājums par 0,2 milj. t CO₂ ekv. gadā, 10-15% piesaistes koksnes produktos un 15-20% biokurināmā aizstāšanas efekta.

Papildus piesaistīt līdz 11 milj. tonnas CO₂ ekv. gadā (kopējo piesaisti palielināt līdz 37.8MtCO₂ ekv/gadā)

Kokrūpniecības loma klimata neitralitātes sasniegšanā:

- kokrūpniecību dot iespēju noglabāt oglekli koksnes produktos pagarinot aprites ciklu,
- koksnes produktu ražošana ir mazāk energoietilpīga, līdz ar to mazāk enerģijas jāizmanto salīdzinot ar citu materiālu līdzvērtīgiem produktiem (piemēram auto būvē konkurence ar metālu).
- šodien eksportējot malku vai granulas mēs dodam iespēju saražot koksnes produktus, rītdien investējot tehnoloģiskās koksnes pārstrādē citos produktos tiks nomainīta eksporta vērtība no enerģētiskā materiāla (granulas) un patēriņa precēm.

SEG emisiju mazināšanas izmaksas:

	Koku stādīšana un mežsaimniecība	iekšdedzes dzinēju aizstāšana ar elektrodzinējiem
CO ₂ emisiju mazināšanas izmaksas €/tCO ₂ ekv.	5–100	300-1900

Stādot kokus un apsaimniekojot mežu iespējams ievērojami ietaupīt klimata mērķu sasniegšanas izmaksas!

<https://www.nature.com/articles/s41467-020-19578-z>

DOI - 10.1016/j.jpowsour.2010.09.119
JO - Journal of Power Sources

<https://winmotorsco.com/how-choose-electric-car/>

ES Zaļā kursa radītie izaicinājumi:

- ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija: *«par aizsargājamiem būtu jānosaka vismaz 30 % ES sauszemes un 30 % jūras teritorijas, stingri jāaizsargā būtu vismaz viena trešdaļa aizsargājamo teritoriju, proti, 10 % ES sauszemes un 10 % ES jūras teritoriju.»*
- ES Taksonomijas regulas prasību ievērošana nozīmē līdzšinējo ikgadējo koku ciršanas apjomu aprēķināšanas kārtības pārskatīšanu atbilstoši 6 vides ietekmes mērķu prasībām (SEG bilances un bioloģiskās daudzveidības ierobežojumi). Ciršanas apjomi nedrīkst pārsniegt pieaugumu 30 gadu periodā. Nepārveidot un aizsargāt uzkrātā oglekļa platības, purvus, kūdrājus, mitrzemes...
- ES Taksonomijas regulas un Atjaunojamo energoresursu direktīvas (REDII) prasību nesaskaņotība un pretrunas var radīt nesamērīgu administratīvo slogu.

Novērtējums par iespējamo ietekmi, īstenojot Eiropas komisijas ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas priekšlikumus attiecībā uz mežsaimniecīb u un mežiem ārpus ES

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas prognozētā ietekme uz Eiropas meža apsaimniekošanu

Table 5: Total scenario for Europe: Total roundwood

Item	Item Code	Element	Area	Unit	FAO Historisch				Mittelwert 2015-2018		Projektion WaldD			
					2015	2016	2017	2018	[m³]	[%]	2020	2030	2040	2050
Total rawwood	1864	Production	Austria	m3	17.549.526	16.763.033	17.647.118	19.192.060	17.787.934	100%	12.286.650	12.242.491	12.205.979	12.182.480
			Belgium	m3	5.412.140	5.412.140	5.412.140	5.212.140	5.362.140	100%	3.703.788	3.690.476	3.679.470	3.672.386
			Bulgaria	m3	6.372.102	6.409.662	6.405.268	6.529.115	6.429.037	100%	4.440.725	4.424.765	4.411.568	4.403.075
			Croatia	m3	5.178.471	5.165.279	5.307.125	5.619.722	5.317.649	100%	3.673.057	3.659.856	3.648.941	3.641.916
			Cyprus	m3										
			Czechia	m3	16.163.000	17.617.000	19.387.000	25.689.000	19.714.000	100%	13.617.041	13.568.099	13.527.635	13.501.591
			Denmark	m3	4.311.300	3.842.100	3.842.100	3.842.100	3.959.400	100%	2.734.874	2.725.045	2.716.918	2.711.687
			Estonia	m3	9.515.031	10.218.940	9.947.728	11.452.000	10.283.425	100%	7.103.064	7.077.535	7.056.428	7.042.843
			Finland	m3	59.410.884	61.433.874	63.279.358	68.289.165	63.103.320	100%	43.587.323	43.430.665	43.301.140	43.217.777
			France	m3	51.005.348	51.228.506	49.769.664	49.381.975	50.346.373	100%	34.775.724	34.650.735	34.547.395	34.480.885
			Germany	m3	68.999.000	66.179.000	65.717.000	71.802.000	68.174.250	100%	47.089.963	46.920.716	46.780.783	46.690.721
			Greece	m3	1.432.000	1.432.000	1.432.000	1.432.000	1.432.000	100%	989.125	985.570	982.630	980.739
			Hungary	m3	5.743.969	5.586.169	5.586.169	5.673.180	5.647.372	100%	3.900.806	3.886.786	3.875.194	3.867.734
			Ireland	m3	2.907.990	3.050.423	2.944.332	3.540.623	3.110.842	100%	2.148.750	2.141.027	2.134.642	2.130.532
			Italy	m3	12.887.464	12.928.000	12.928.000	12.908.020	12.912.871	100%	8.919.301	8.887.243	8.860.739	8.843.680
			Latvia	m3	12.294.416	13.051.406	12.896.149	12.942.170	12.796.035	100%	8.838.599	8.806.832	8.780.567	8.763.662
			Lithuania	m3	6.414.000	6.747.000	6.795.000	6.982.000	6.734.500	100%	4.651.718	4.634.999	4.621.176	4.612.279
			Luxembourg	m3	372.389	324.712	367.760	447.900	378.190	100%	261.227	260.288	259.512	259.012
			Malta	m3										
			Netherlands	m3	2.245.700	3.253.305	3.150.886	3.113.422	2.940.828	100%	2.031.317	2.024.016	2.017.980	2.014.095
			Poland	m3	41.375.282	42.401.232	45.312.633	46.586.000	43.918.787	100%	30.336.000	30.226.969	30.136.822	30.078.803
			Portugal	m3	11.399.677	13.103.429	13.555.016	13.957.100	13.003.806	100%	8.982.112	8.949.829	8.923.137	8.905.959
			Romania	m3	15.314.700	15.116.714	14.491.635	14.975.408	14.974.614	100%	10.343.407	10.306.232	10.275.495	10.255.713
			Slovakia	m3	8.994.604	9.266.868	9.361.492	9.602.854	9.306.455	100%	6.428.242	6.405.138	6.386.036	6.373.742
			Slovenia	m3	5.054.443	5.381.391	4.509.048	5.093.701	5.009.646	100%	3.460.310	3.447.873	3.437.590	3.430.972
			Spain	m3	17.427.490	16.248.295	16.910.937	17.457.119	17.010.960	100%	11.749.972	11.707.741	11.672.824	11.650.352
			Sweden	m3	74.300.000	74.800.000	72.880.000	73.028.000	73.752.000	100%	50.942.680	50.759.585	50.608.203	50.510.773
EU 27			m3	462.080.926	466.960.478	469.835.558	494.748.774	473.406.434	100%	326.995.774	325.820.511	324.848.804	324.223.407	

-31%!

Assessment of possible leakage effects of implementing EU COM proposals for the EU Biodiversity Strategy on forestry and forests in non-EU countries

Matthias Dieter, Holger Weimar, Susanne Iost, Hermann Englert, Richard Fischer, Sven Günter, Christian Morland, Hans-Walter Roering, Franziska Schier, Björn Seintsch, Jörg Schweinle, Eliza Zhunusova

Thünen Working Paper 159

Matthias Dieter, Holger Weimar, Susanne Iost, Hermann Englert, Richard Fischer, Sven Günter, Christian Morland, Hans-Walter Roering, Franziska Schier, Björn Seintsch, Jörg Schweinle, Eliza Zhunusova
Thünen Institute of International Forestry and Forest Economics

Johann Heinrich von Thünen Institute
Federal Research Institute
for Rural Areas, Forests and Fisheries
Bundesallee 50
38116 Braunschweig

Phone: 0049/040-73962-300/-314/-340
wf@thuenen.de

Thünen Working Paper 159

Hamburg/Germany, November 2020

Source: FAOSTAT: Production and Trade, own calculations

	2019.gads	Iespējamā ietekme
Daļa no IKP:	5,1%	-1.6%
Eksporta apjoms:	2,6 miljardi eur	-0.8 miljardi eur
Daļa no valsts kopējā eksporta apjoma:	20%	-6,2%
Devums enerģētikā (kurināmās koksnes patēriņš:	31%	-?
Darba ņēmēji:	48 tūkst.cilv.	-14.88 tūkst.cilv.
	Šobrīd Latvijā nav neviena pagasta, kur nevarētu atrast kādu mazāku vai lielāku koksnes pārstrādes uzņēmumu.	Samazināsies darba vietu skaits reģionos gan meža nozarē, gan saistītajās nozarēs (transports, pakalpojumi...)

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Dagnis.Dubrovskis@llu.lv